

Téma 7.:

- **Dantova Božská komedie**

Obecně

- Skládáno 1304-1307 asi
- *Divina* až Boccaccio v biografii
- ve větší podobě vychází z žánru "vidění" (visioni) a z žánru alegorických či morálních putování

Cesta?

- v 1. osobě se popisuje cesta básníka do Pekla, Očistce a Ráje
- tato cesta trvá asi jeden týden, od 8. dubna 1300 (na Velký pátek = dies passionis Domini)
- Beatrice žijící v Ráji posílá autorovi Vergiliovu duši, aby ho provázela po Pekle a Očistci, sama je pak průvodkyní v Ráji

Číselná symbolika

- mnoho symbolických vztahů založených na čísle 3 (dle svaté Trojice)
- ze sirventesu Dante převzal tzv. terza rima (terzina)
- každý rým se opakuje 3x
- zpěvy mají délku 115 až 160 veršů
- Očistec a Ráj mají po 33 zpěvech, Peklo o jeden víc sloužící jako prolog
- celkový počet zpěvů je tedy 100 = dokonalé číslo

V půl naší zemské pouti když se vkročí,
já octnul jsem se v tmavém, pustém lese,
neb cesta pravá zmizela mi s očí.

Ten popsati les, ruka má se třese:
tak divoký byl, drsný, v stálém šeru,
že vzpomínka naň nový strach mi nese!

Tak hořký, smrt že málem trpčí věru,
leč, chci-li dobro líčit z jeho středu,
co shled jsem v jiném, vypovím, též směru.

výklad

- autor popisuje svou cestu, jakoby ji skutečně podnikal
- obrací se na čtenáře a potvrzuje pravdivost vyprávění
- pro básníka je to cesta, která jej vede k pravdě a spáse = v tom smyslu je to morální alegorie sloužící jako exemplum cesty lidské duše

alegorie

- Vergilius představuje lidský rozum a Beatrice víru a božské vědění
- lidské vědění je alegorizováno jako autorova cesta vycházející od smyslové reality k pravdám, jež nejdou vysvětlit rozumem

geografie

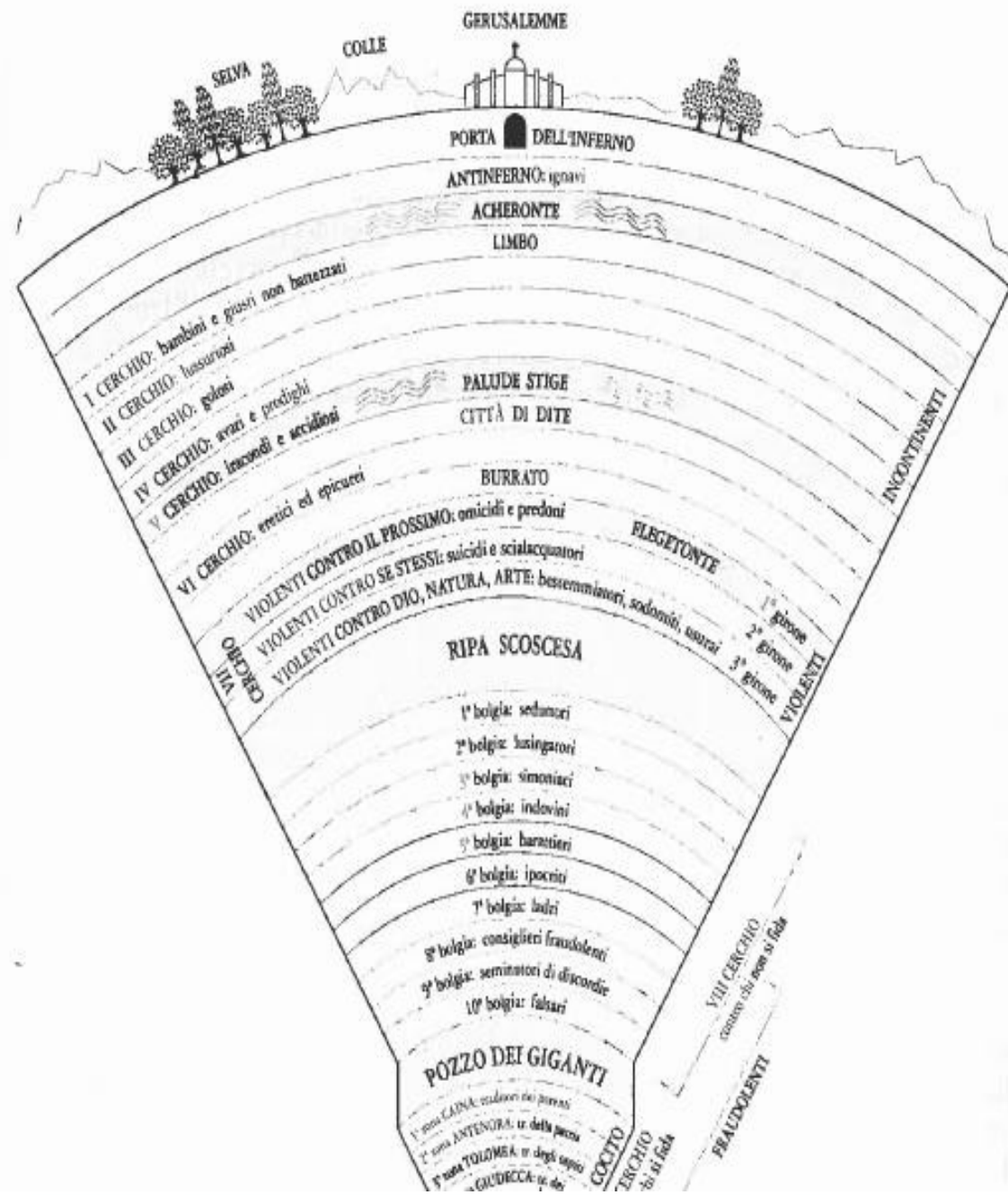
- 9 nebeských sfér (kruhů), které se otáčejí každá svou rychlostí
- uprostřed sfér je Země stvořená Bohem od počátku
- uprostřed Země je Peklo

Peklo

- má 9 kruhů a Předpeklí
- jednotlivé sféry Pekla jsou odstupňovány dle hříchů
- tresty symbolizují provinění a odpovídají mu
  - (viz obrázek a tabulka)

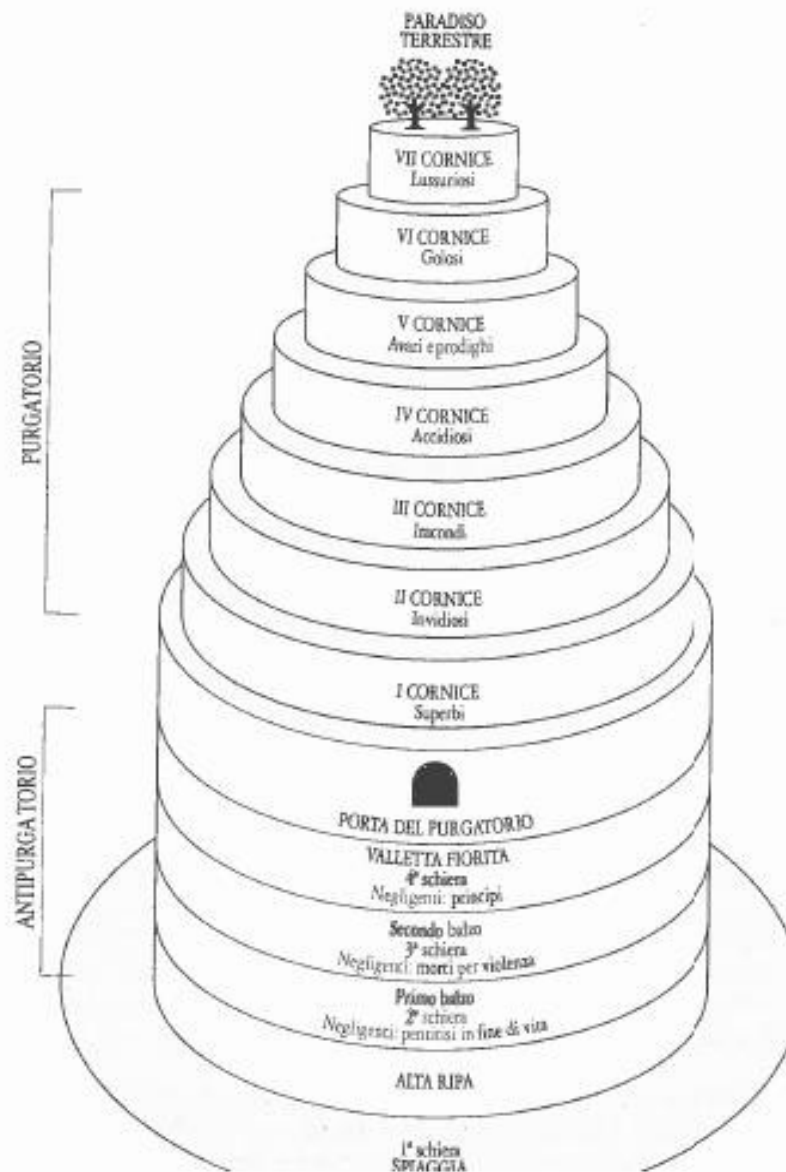

Očistec

- ze středu Země Dante s Vergiliem vystoupí (spodním hrdlem trychtýře) na ostrov v Oceánu, kde se zvedá hora Očistce
  - duše jsou zde rozděleny do 7 okružích (teras obkružujících horu), na každém z nich dle 7 hlavních hříchů
  - na rozdíl od Pekla duše nezůstávají na svých kruzích, nýbrž zvolna stoupají vzhůru, to však kontroluje anděl

Purgatorio

Ráj

- na rozdíl od Pekla a Očistce sídlí duše společně v Empireu (tj. nejvyšší sféře nebes)

A vůdce [Beatrice] hlasem, posuňkem mi kyne:
„My vyšli jsme již z největšího těla,
náš krok se v nebes čisté světlo šine

Ku světlu ducha, které rozechvěla
jen láska plesná k dobru pravdivému
v slast', která v slasti sotva rovné měla.

Tu ráje obě vojska zraku tvému
se objeví a jedno v takém tvaru,
v němž dostaví se jednou k soudu zlému.“

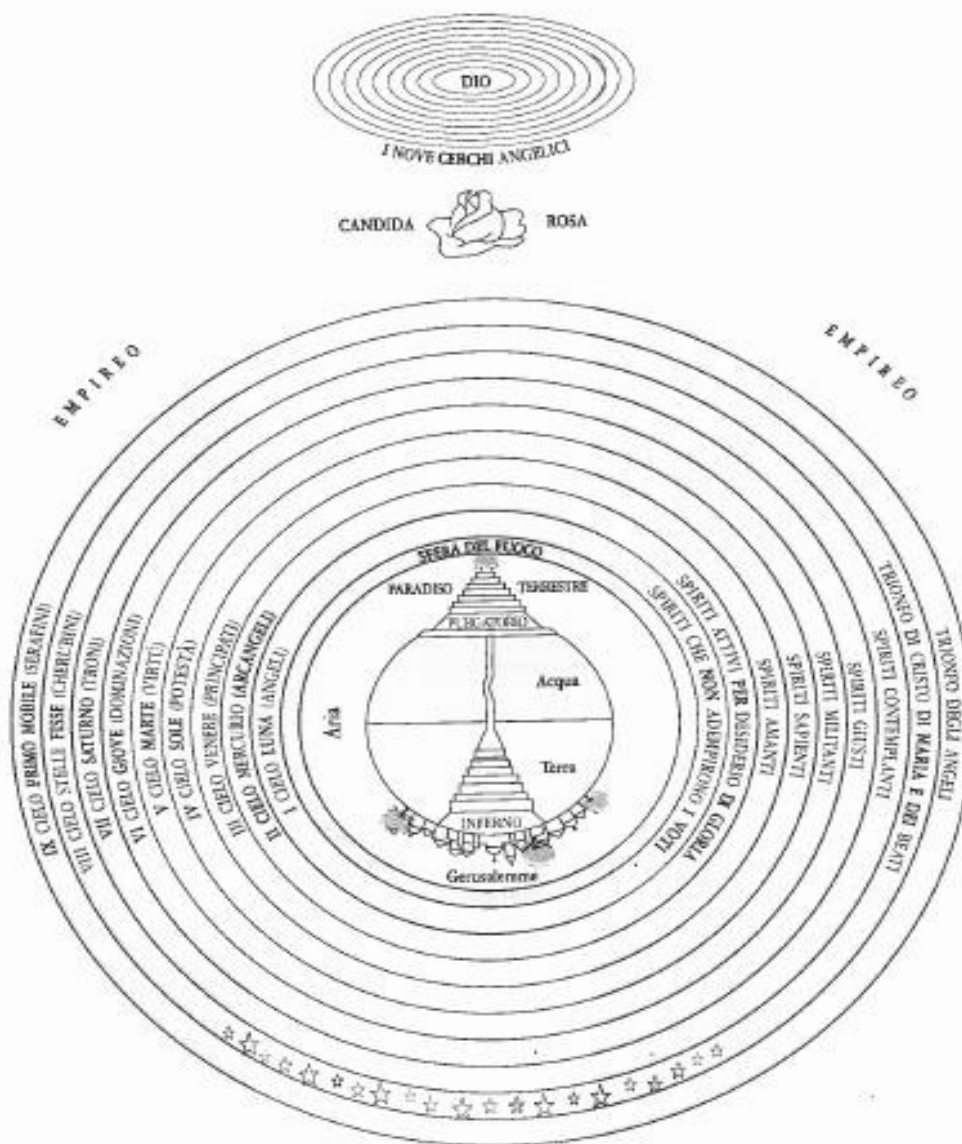
(Ráj, XXX, 37-45)

Ráj

- sídlí v Empireu, ale autor se s těmito blaženými setkává na nebeských okružích dle jejich ctností
- tam jsou však pouze jejich obrazy, neboť na nebesích není možné tělesné zobrazení duší
- popis nebes končí viděním Boha

A vertical photograph of a snowy mountain peak, likely the Matterhorn, with a ski lift visible on the slope. In the foreground, the dark, snow-covered roof of a building is visible.

*Ústav romanistiky
Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích*

kurz: Přehled vývoje románských literatur

rok: 2011/2012

přednáší: Josef Prokop

<http://uro.ff.jcu.cz>